

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

32 עונה
2016-2015

בטהובן כוכב עליון

פסטיבל סוף שבוע
במוזיאון תל אביב לאמנות

הקאמרטה הישראלית ירושלים

מייסד ומנהל מוסיקלי: אבנר בירון
יועץ: יוסף ברדנשוילי

חברי התזמורת

כינור ראשון	כינור שני	ויולה	צ'לו	חליל	בסון
מתן דגן*	אטיין מנרי*	מיכאל פלסקוב*	צבי אורליאנסקי*	אסתי רופא*	מאוריצי פאז*
נטשה שר*	אדוארד רזניק**	דורון אלפרין	מרינה כץ*		קריסטינס גריגס
כרמלה ליימן**	אומרי צח	בוריס רימר	אלכסנדר סינלניקוב**	אבוב	
דניס ג'רסי	מיכאל קונצביץ'	אנדריי שפלינקוב	קונטרבס	מוקי זוהר*	קרון יער
רומן יוסופוב	קרון שושני		דמיטרי רוזנצוויג*	אורי מירז	אלון ראובן*
הדס פבריקנט			אלכסנדר אוסיפנקו		רות ורון
סופיה קירסנובה					טימפני
					קרון פנפיון־זהבי*

נגנים אורחים: נעמה נוימן, חליל; עלי אבן, עידו אזרד, קלרינט; דמיטרי לויטס, נתן בירמן, חצוצרה; אריק קוביליאנסקי, כינור; איריס יורטנר, צ'לו

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל

פרופ' רות ארנון*, יו"ר	יצחק אלרון*	רו"ח תלמה ברבשקנולר	אילן דה פריס*	פרופ' שמואל קבילי
אבנר אזולאי*	פרופ' שלמה בידרמן	פרופ' בני גיגר*	רוברט דרייק	רו"ח רענן קופ*
יעקב אייזנר*	ד"ר יורם בלשר	עו"ד יאיר גרין*	פרופ' משה הדני*	פרופ' אורי קרשון
ד"ר חנן אלון	פרופ' אבי בן בסט*	אפרת וימן גרשוני	ניסים לוי	ברוך שלו*
			פרופ' מנחם פיש*	דב שפיר

הצוות האדמיניסטרטיבי

מנהל כללי: בן ציון שירה	מכירות: דגן פדר	התזמורת מודה לבנותיו של
מנהל אדמיניסטרטיבי: מיכאל קונצביץ'	מנהל במה: ואלרי אקסיונוב	עקיבא עצמון ז"ל על השאלת הכינור
מפיק וספרן: דן דויטש	יועץ משפטי: עו"ד עמי פולמן	בעל הצליל המיוחד שבו הפליא לנגן
מנהלת שיווק: תמר אומנסקי / מרים רסקין	הנהלת חשבונות: שרית יצחקי	כאשר לא היה עסוק בהקמת המדינה.

מחלקת מנויים: 1-700-55-2000 / בימים א'-ה' 09:00-17:00

משרד התזמורת: רח' ההגנה 13, הגבעה הצרפתית, ירושלים / טל: 02-5020503 / פקס: 02-5020504

כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com / אימייל: info@jcamerata.com

התזמורת נתמכת על ידי: משרד התרבות והספורט | עיריית ירושלים, האגף לתרבות ומסתייעת בתורמים שונים.

בטהובן כוכב עליון

פסטיבל סוף שבוע במוזיאון תל אביב לאמנות

מנהלים מוסיקליים
אבנר בירון
אלכסנדר קורסנטיה

אבנר בירון מנצח

32
עונה
2016-2015

שבת, 2.1.16

רסיטל בשעה 11:00

דויד חריקולי
סונטה לפסנתר מס' 23 אופ' 57
"אפסיונטה" בפה מינור

סרגיי באביאן

סונטה לפסנתר מס' 6 אופ' 10
בפה מז'ור

סרגיי באביאן ומרינה כץ

סונטה לפסנתר ולצ'לו מס' 3
אופ' 69 בלה מז'ור

קונצרט בשעה 20:30

אלון גולדשטיין (ישראל)
קונצ'רטו לפסנתר מס' 5 אופ' 73 "הקיסר"
במי במול מז'ור

ואדים גלזמן (ישראל)

קונצ'רטו לכינור אופ' 61 ברה מז'ור

יום שישי, 1.1.16

קונצרט בשעה 13:00

דויד חריקולי (גאורגיה)
קונצ'רטו לפסנתר מס' 3 אופ' 37
בדו מינור

אלכסנדר קורסנטיה

קונצ'רטו לפסנתר מס' 4 אופ' 58
בסול מז'ור

רסיטל בשעה 21:00

אירמה גיגאני

לודוויג ואן בטהובן - סונטה לפסנתר מס' 8
אופ' 13 "הפתית" בדו מינור

אלון גולדשטיין

פרנץ שוברט (1828-1797) אמפרומפטו

אלון גולדשטיין

פרנץ ליסט (1886-1811) מות האהבה

אלון גולדשטיין

פרנץ ליסט - עמק אוֹבֶרְמָן

סרגיי באביאן

י. ס. באך (1750-1685) פרלודים ופוגות

יום חמישי, 31.12.15

רסיטל בשעה 17:00

אלון גולדשטיין (ישראל)
לודוויג ואן בטהובן (1827-1770)
סונטה לפסנתר מס' 26 אופ' 81a
"הפרידות" במי במול מז'ור

אלכסנדר קורסנטיה (גאורגיה)

וריאציות ופוגה אופ' 35 "ארואיקה"
במי במול מז'ור

אלון גולדשטיין ומתן דגן

סונטה לפסנתר ולכינור מס' 5
אופ' 24 "האביב" בפה מז'ור

אלכסנדר קורסנטיה

וריאציות אופ' 34 בפה מז'ור

קונצרט בשעה 20:00

סרגיי באביאן (ארמניה)

קונצ'רטו לפסנתר מס' 1 אופ' 15
בדו מז'ור

אירמה גיגאני (גאורגיה)

קונצ'רטו לפסנתר מס' 2 אופ' 19
בסי במול מז'ור

התזמורת מבקשת להודות לשגריר גאורגיה בישראל, מר פאטה קלנדאדזה על הסיוע לארגון הפסטיבל. כמו כן אנו מודים לרשת מלונות דן על שיתוף הפעולה, לבנק הפועלים על התמיכה ולתחרות ארתור רובינשטיין

בנק הפועלים
להיות ראשון זה מחייב!

עמותת
ארתור
רובינשטיין
הכילאמית
למוסיקה

ליהנות
מהטוב
ביותר
מלונות דן

EMBASSY OF GEORGIA
TO THE STATE OF ISRAEL

כתיבת התוכנית בני הנדל עיצוב חגית מימון

אבנר בירון / מנהל מוסיקלי ומנצח

זלצבורג. גישתו למוסיקה ולאינטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה במוסיקה ובמדע. כחלילן הירבה להופיע בהרכבים קאמרליים וברסיטלים וניהל כיתות אמן רבות משתתפים בארץ ובחו"ל. כמורה וכמחנך העמיד דורות של חלילנים ושל מורים לחליל. הוא אף הקים את "אנסמבל סולני הגליל", הרכב וירטואוזי שזכה להצלחה בינלאומית בזמן קצר.

אבנר בירון ניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור, התזמורת הסימפונית חיפה והסינפוניה באר שבע, והוא מוזמן לנצח על תזמורות ברחבי העולם. כמו כן כיהן כמנהל המוסיקלי של פסטיבלים, ביניהם "אבו גוש" ו"ימי מוסיקה וטבע בגליל".

ב-1994 נתמנה בירון לראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בשלוש הקדנציות של כהונתו, הצעיד את האקדמיה להישגים מרשימים: הוא יזם פתיחת מחלקה למוסיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה ויסד את הפקולטה למוסיקה רבת-חומית. בירון נבחר לכהן כחבר הועדה המתמדת של ארגון האקדמיות הגבוהות למוסיקה באירופה (AEC). ב-2005 זכה בפרס שרת החינוך על מצוינות ותרומה אמנותית רבת-שנים בתחום המוסיקה בארץ.

את המנצח והחלילן אבנר בירון, המייסד, המנהל והמנצח הקבוע של הקאמרטה הישראלית ירושלים מאפיינים חדשנות ומעוף. בעבודה יצירתית, שיטתית ומאומצת הקנה לתזמורת יוקרה בארץ ובעולם, והופעותיה תחת שרביטו זוכות לשבחי הביקורת, לאמון המנויים הוותיקים ולהערכת המצטרפים החדשים.

מלבד 32 עונות הקונצרטים על בימת המוסיקה בארץ, הופיעה הקאמרטה הישראלית ירושלים באולמות המרכזיים של פריס, אמסטרדם, ברלין, לוצרן, באזל, ז'נבה, מדריד, ניו יורק, וושינגטון, לוס אנג'לס, שיקגו, אלסקה, בייג'ין, שנחאי, טביליסי, ירוואן ועוד.

לצד העלאת נכסי צאן הברזל של המוסיקה הקלאסית, אבנר בירון משלב ברפרטואר הקאמרטה יצירות מעניינות ונדירות מן המוסיקה העולמית והוא מזמין בעבור התזמורת יצירות חדשות ממלחינים ישראלים.

את הקריירה המוסיקלית שלו החל אבנר בירון כחלילן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתזמורת הקאמרית הישראלית. לפני כן למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית והשתלם בניצוח באקדמיה למוסיקה בווינה ובמוצרטאום של

הקונצ'רטו, יליד הבארוק, הוא נגינת כלי סולני עם או מול תזמורת. מילות היחס עם/מול נכונות לסירוגין. כבר סביב המקור הלטיני של concerto ניטש ויכוח: יש הגוזרים אותו מ-concertum (קשירה), יש מ-concentus (שירה יחד), ויש מ-certamen (תחרות). ובאמת, כל אלה דרים יחד בקונצ'רטו, ובמיוחד בקונצ'רטו הפוסט-בארוקי: שיתוף מלודי, הרמוני וריתמי בין הסולן לתזמורת מתחלף באפיזודות של תחרות. קונצ'רטי רבים נוצרו במפגיע להציג לקהל את יכולות היחיד אל מול ה-Tutti.

מלחיני בארוק רבים - אלבינוני, ויאלדי, טלמן, הנדל, באך - חיברו קונצ'רטי לכלי סולני או לקבוצה סולנית. לרוב נכתבו תפקידי הסולו לכלים ממשפחות כלי הקשת או כלי הנשיפה, אך לעתים היה הכלי הסולני נבל, צ'מבלו או עוגב. עם הולדת הפיאנופורטה ויורשו הפסנתר, החלו אלה לכבסולני קונצ'רטי. התהליך הבשיל בעידן הקלאסי, במחצית השנייה של המאה ה-18. מוצרט, על 27 הקונצ'רטי שלו לפסנתר ולתזמורת, הוא הבולט במלחיני הסוגה. ובמעבר בין התקופה הקלאסית לרומנטית, הקונצ'רטו השתכלל עוד, ועל הפסנתרן הוטל אתגר טכני גדל והולך.

בטהובן היה חלוץ המגמה, והוא הביט על הצ'מבלו העדין והנפרט בשמץ חמלה. הוא עסק רבות בחקר כלי הנגינה החדש, ומשהתבסס מעמדו כפסנתרן על וכמלחין, החל לעודד את בוני פסנתרי הפלדה: "עשו אותם גדולים יותר, חזקים יותר." סיסמה זו הזדקרה גם מיצירותיו: הוא

הגדיל את הפער בין הפורטה לפיאנו, בין מגע לאימגע לבין הקשה פרועה. חמישה קונצ'רטי לפסנתר הותיר לנו בטהובן ואחד לכינור*. את כולם נשמיע בפסטיבל זה. על הקונצ'רטו המשולש נדלג הפעם.

בשלהי 1792 השתקע לודוויג ואן בטהובן, יליד בון, בווינה, עירם של מוצרט והיידן. אצל מוצרט הנערץ כבר לא היה סיפק בידו ללמוד, כי זה נפטר שנתיים לפני הגיעו.

עוד בטרם ידע בטהובן כי וינה תהיה לביתו ולתחנת חייו האחרונה, ניסרה בתודעתו הנחיית ידידו ופטרונו, הרוזן פון ולדשטיין: "אם אך תעמול ותתמיד, תזכה מידי היידן ברוח מוצרט". השיעורים עם היידן קידמו את בטהובן מאוד, אך הם היו גם רצופי התנגשויות של מזג, גיל, אידאליים סוצי-פוליטיים ואסתטיקה מוסיקלית. בסופו של דבר, ולא בלי עזרת מורים נוספים - שֶׁנֶק, אַלְבֶּרְכְּטְסֶבֶרְגֶּר, סְלִיֶרִי - היה בטהובן לכוכב זוהר בשמי וינה. ומתי? בדיוק בזמן שבו ירש הפסנתר את הצ'מבלו והפך בקולו הרם ובמעדו הרחב לתזמורת זוטא, כך שבנגינה עליו היה אפשר להתייבב - למשל בנגינת קונצ'רטו - מול תזמורת שלמה. פסנתרנותו של בטהובן כבשה את לב הווינאים ואף פרנסה אותו יפה. ברק נגינתו אילץ כוכבים ותיקים להסכין עם עמעותם זוהרם. ליכולותיו הביצועיות היה עוד יתרון: בזכותן הציג את יצירותיו החדשות, וכך פרסמן.

בעקבות המטאוריות הפסנתרנית
החלה להזדקק לעין גם גאונותו בהלחנה: חדשנות אפינה אותה, והיו גם מי שזעקו "מופרעות". לבטהובן היה אופי מרדני. תדיר

בחר להתנהל בעזות פנים כלפי אצילי וינה ובורגניה. ועם כל זה, אחרי שזעזע את שומעיו בחידושי "הלא סבירים", כישפם. למשל: בבכורת הקונצ'רטו לפסנתר מספר 1 בפראג, היה בטהובן הסולן, וידידו הצ'כי, יאן טומֶשק, פסנתרן בעצמו, סיכם: "נגינתו המזהירה ואלתוריו הנועזים הרעידו את לבי כל כך, שלא נגעתי בפסנתר זמן רב." ואם כך התקבל הקונצ'רטו הראשון, הרי שהבאים אחריו רק התחַקְמו והבשילו.

הנה המבנה שנוכל לצפות לו בששת הקונצ'רטי: **הפרק הראשון**** : נושא תחילי מהיר פוגש נושא שני לירי; לרוב התזמורת פותחת. עיתוי כניסת הסולן וטיב הדיאלוג אנסמבל/סולן משתנים מקונצ'רטו לקונצ'רטו. **הפרק השני** אטי, דיאלוגי גם הוא, עשוי מבנה ABA; **הפרק השלישי** - בצורת רונדו מרנין ולפעמים גם הומוריסטי, שמבנהו ABACABA. בקונצ'רטי רבים משולבות **קדנצות** (קטעי אלתור וירטואוזיים של הסולן), לרוב לקראת סיומי פרקי הקצה: התזמורת משתקת באחת, והסולן פוצח בנגינה סולנית, בלי כל ליווי. קדנצות עשויות להיות פרי עטו של המלחין המקורי - של בטהובן במקרה שלנו - או של מלחין מאוחר יותר, או גם - פרי רוחו של הסולן עצמו, המעז לאלתר ברוח היצירה.

*שעובד לימים בידי בטהובן עצמו

לקונצ'רטו לפסנתר.

**במתכונת "צורת הסונטה"

(ועל כך ראו המאמר על הסונטה בהמשך)

אירמה גיגאני החלה ללמוד פסנתר בבית הספר למוסיקה ע"ש זכריה פליאשווילי בטביליסי. בשנת 2001, בהיותה בת חמש, ניגנה את הקונצ'רטו למקלדת בפה מינור מאת יוהאן סבסטיאן באך עם תזמורת בניצוח רוואז טקיֶדֶזָה. ב-2002 זכתה במקום הראשון בתחרות לפסנתרנים צעירים בעיירה מִיֶנְרִבִּיו שבמחוז בולוניה באיטליה. באותה שנה השתתפה במרתון לצעירים מחוננים במסגרת פסטיבל אמנויות ביוזמתה ובניהולה של הכנרת והמנצחת הגאורגית ליאנה אִיֶסקֶדֶזָה. בתחרות הלאומית הגאורגית של שנת 2003 זכתה אירמה בפרס מטעם שגרירות ארצות הברית בגאורגיה.

בעזרת מלגות מטעם אונסקו למדה אירמה אצל ולדימיר ספיבאקוב, מייסד "תזמורת הווירטואוזים" של מוסקבה ומיה נארימנידֶזָה, ומאז 2009 - עת נרשמה ללימודים בקונסרבטוריון הלאומי בטביליסי - אצל פרופ' טֶנְגִיז אִמֶרְגִ'יבִי ופרופ' מֶנְנֶה דוֹיג'שווילי. כמו כן השתתפה אירמה בכיתות אמן של אריה ורדי, פאול בדורה סקודה, אֶלִיסוֹ וִיֶרְסֶלְדֶזָה, לֶקְסוֹ טוֹרְדֶזָה וסרגיי באביאן. בשנת 2010 זכתה אירמה במקום הראשון בתחרות ע"ש פרדריק שופן.

אירמה מופיעה בקונצרטים רבים במולדתה ובאיטליה, בגרמניה, בדנמרק, בהולנד, בטורקיה, בישראל, בצרפת, ברוסיה ובשווייץ. היא הקליטה תקליטור עם הקאמרטה הישראלית ירושלים בשנת 2009, בהיותה בת 13.

תחילת חינוכו המוסיקלי של הפסנתרן הארמני סרגיי באביאן היה במוסדות מוסיקה במולדתו. בהמשך השתלם בקונסרבטוריון מוסקבה, אצל מיכאיל פֶלְטֶנְב, ורה גוֹרְנוֹסְטִיבֶה, לב נְאוּמוֹב ולב וֶלְסֶנְקוֹ. בשנת 1989, משהתאפשר לו לצאת לראשונה אל מחוץ למסך הברזל, נתקבל בֶמְטֶר פרסים ראשונים: בתחרות הפסנתר הבינלאומית ע"ש רוֹבֶר קאסאדסי בקליבלנד, בתחרות הֶמְמֶטְסוֹ ביֶפֶן, בתחרות הבינלאומית הסקוטית ועוד. היום סרגיי באביאן הוא פסנתרן רסיטלים וקונצרטים מבוקש, והוא מופיע עם מיטב התזמורות: הסימפונית של לונדון, תזמורת ה-BBC הסקוטית, תזמורת קליבלנד, הסימפונית של דטרויט ובולטימור, תזמורת תיאטרון מרינסקי בפטרבורג, הפילהרמונית של ורשה, התזמורת הלאומית של ליל ו"תזמורת העולם החדש". בין המנצחים שעמם הוא מנגן: יורי טֶמֶרְקֶנוֹב, נְמֶה יֶרוֹי, הנס גראף, טוגאן סוֹחֶיב וקֶזִיֶמֶז' קוֹרד. הוא קצר ביקורות נלהבות בהופעותיו עם מאסטרו ואלרי גרגייב בפסטיבל הבינלאומי "כוכבי לילות לבנים" בסנט פטרבורג, בפסטיבל הפסחא במוסקבה ובמרכז ברביקן בלונדון.

בשנת 2013 הזמינה אותו הפסנתרנית הדגולה מרתה אֶרְחֶרִיץ' לפסטיבל בלוגאנו שבשווייץ. שם ניגנו השניים מחזור עיבודים לשני פסנתרים שיצר באביאן על פי הבלט "רומיאו ויוליה" של פרוקופייב. אשתקד הופיע באביאן עם הקאמרטה הישראלית בסיוור קונצרטים בגאורגיה.

קונצ'רטו לפסנתר מס' 1 אופוס 15 בדו מז'ור

36 דקות

אלגרו קון בריו / לרגו / רונדו: אלגרו סקרצנדו

הקונצ'רטו נכתב בשנים 1796/7, כבר בווינה. למעשה זה הקונצ'רטו לפסנתר השלישי שהלחין בטהובן: קדם לו קונצ'רטו שהלחין בבון וששרדה ממנו רק פרטיטורת הסולן, ועוד קדם לו חיבורו של קונצ'רטו מס' 2, שפורסם רק ב-1801. לא בטהובן העניק לקונצ'רטי את מספריהם, כי אם המוציאם לאור, והמספר הסידורי נקבע על פי מועד הפרסום ולא על פי מועד ההלחנה.

אופוס 15 הוקדש לתלמידה של בטהובן, אנה לואיזה ברברה (בֶּבֶט) קֶגְלוֹוִיץ', רוזנת ברטיסלבה. הבכורה נערכה בפראג ב-1798, כשבטהובן ליד המקלדת, וטוב הדבר, כי בזמן ההוא רק וירטואוז כבטהובן היה מסוגל למלא אחר הדרישות הדרקוניות שתבע מעצמו.

הקונצ'רטו הוא הארוך ביותר ששמע קהל וינאי עד אז: קונצ'רטי של היידן ומוצרט לא ארכו יותר מ-25 דקות, וזה נמשך 36 דקות או יותר. **הפרק הראשון** הוא בצורת הסונטה, **הפרק השני** סולמו לה במול מז'ור - רחוק מסולם פרק א'. **הפרק השלישי**, כשמו, סקרצנדו: הומוריסטי.

יש קדנצות בשני פרקי הקצה.

קונצ'רטו לפסנתר מס' 2 אופ' 19 בסי במול מז'ור

28 דקות

אלגרו קון בריו / אדג'ו / רונדו: מולטו אלגרו

הקונצ'רטו נכתב כנראה ב-1789, בהיות בטהובן בבון, כלומר הרבה לפני קונצ'רטו מס' 1. את שני הקונצ'רטי הראשונים הלחין בטהובן מתוך כוונה ברורה להציג לפני קהלי בון ווינה את יכולותיו.

ייתכן שקונצ'רטו מס' 2 נוגן כבר בסלונים של אצילי וינה בראשית שנות התשעים של המאה ה-18, אך לפני קהל גדול נוגן לראשונה בבֶּוֹרְגֶ'טִיאָטֶר במרס 1795. הוא הושמע שוב בפראג בשנת 1798 (לצד קונצ'רטו מס' 1), אך עם פינאלה אחר מגרסת 1795, שהיא הגרסה שנוהגים לבצע בימינו.

כיוון שהוא בעצם הקונצ'רטו הראשון שהלחין בטהובן, מבנהו סטנדרטי, כפי שלימדוהו קודמיו בתחום: **הפרק הראשון**, אלגרו, פותח במעין תרועה תזמורתית על גבול המארש הצבאי ונושאו השני לירי; מבנה הפרק - צורת הסונטה-אלגרו; **הפרק השני** אטי ונינוח ומבנהו ABA, כלומר נושא ראשון, נושא שני וחזרת הנושא הראשון; **הפרק השלישי**, מעין מחול רונדו שובב ומשעשע, בנוי מנושאים נחרזים כמחרוזת וחוזרים, במתכונת ABACABA (ראו גם פרק המבנה בסוף המאמר שבעמוד הקודם).

בקונצ'רטו הזה יש קדנצה לקראת סיום הפרק הראשון.

המבקרים גמרו את ההלל על אלכסנדר קורסנטיה, פסנתרן יליד טביליסי החי בארצות הברית: כתב העת "מיאמי הרלד" הכתירו "אמן בא' רבתי" וה"דיילי טלגרף" הלונדוני כינהו "יחידאי שקט". מוקדם מאוד התברר לאמו, פרופסור בקונסרבטוריון הלאומי בטביליסי, כי סשה ילד פלא. כבר ב-1970, בהיותו בן חמש, החלה ללמדו, ולימים היה לתלמידו של גדול מורי הפסנתר של גאורגיה, טנג'יז אַמִירְגִ'בִּי. כבר ב-1988 זכה קורסנטיה בפרס הראשון בתחרות הפסנתר הבינלאומית בסידני. ב-1992 היגרה המשפחה לארה"ב, ואלכסנדר הצטרף לסטודיו לפסנתר שהקים שנה לפני כן בן ארצו המפורסם אלכסנדר טוֹרְדֵזָה באוניברסיטת "סאות' בנד" באינדיאנה. בהדרכתו השלים קורסנטיה את לימודי התואר השני והיה לעוזר ההוראה של הפרופסור. ב-1994 העפיל למקום הראשון בתחרות הפסנתר בפאלם ביץ' שבפלורידה ושנה אחר כך למדו רוב אוהבי המוסיקה בארץ להגות את שמו, שכן בתחרות ארתור רובינשטיין התל אביבית של 1995 העניק לו חבר השופטים את מדליית הזהב והקהל - את פרס "אהוב הקהל". קורסנטיה מופיע בכל העולם בחברת מוסיקאים נודעים, עם מיטב התזמורות ועם גדולי המנצחים. הוא היה בסגל המורים של אוניברסיטת בריטיש קולומביה בוונקובר, והיום הוא מכהן כפרופסור לפסנתר בקונסרבטוריון ניו אינגלנד שבבוסטון. קורסנטיה הופיע כמה פעמים עם הקאמרטה בארץ.

דויד חריקולי החל ללמוד פסנתר בגיל 8 בעיר הולדתו טביליסי אצל הפרופ' דְרֵדְז'ין צִינְצֵדֶזֶה. הוא משתתף בתחרויות לפסנתרנים צעירים וקוצר פרסים ראשונים רבים בארצו ומחוצה לה: ב-2011, בהיותו בן 10, זכה בפרס בתחרות החמישית לפסנתרנים צעירים של עיריית טביליסי ובתחרות פסנתר של שגרירות פולין. בשנת 2012 זכה בפרסים ראשונים מלווי מענק של שתי תחרויות כלל-ארציות גאורגיות ובתחרות לפסנתרנים צעירים במרכז המוסיקה של העיר ההולנדית אַנְסְחֶדֶה. ב-2013 הוענקו לו הפרסים הראשונים ומענקים כספיים בתחרות הבינלאומית לפסנתרנים צעירים באַרהוּס שבדנמרק ובתחרות שופן הכלל-ארצית בטביליסי, ובסתי/חורף של אותה שנה העפיל למקום הראשון בתחרות הפסנתרנים הבינלאומית ע"ש גְבוּנִיָה* ובתחרות הטלוויזיונית הבינלאומית "מפצח האגוזים", שניהם בטביליסי. ברפרטואר של דויד חריקולי יצירות של באך, בטהובן, מוצרט, מנדלסון, ליסט, שומאן, חינסטרה ורחמנינוב. את הקונצ'רטו לפסנתר מס' 1 בסול מינור של פליקס מנדלסון ניגן עם התזמורת הסימפונית הלאומית הגאורגית ועם התזמורת הפילהרמונית הלאומית של ארמניה. את חמישיית הפסנתר במי במול מז'ור אופ' 44 של שומאן ניגן אשתקד עם הרביעייה הגאורגית הלאומית.

* נודר גבוניה - פסנתרן ומנצח גאורגי (1933-2000)

קונצ'רטו לפסנתר מס' 4 אופ' 58 בסול מז'ור

34 דקות

אלגרו מודרטו / אנדנטה קון מוטו / רונדו: ויוואצ'ה

הקונצ'רטו הושלם ב-1806, ובמרס 1807 הושמע בבית הנסיך פרנץ יוזף לובקוביץ', מצביא, חובב מוסיקה ומְצַנֵט. ואולם לא לו הקדיש בטהובן את הקונצ'רטו הזה, אלא לידידו, תלמידו ופטרונו, הארכידוכס רודולף (שני האצילים זכו להקדשות לא מעטות של בטהובן. בעניין רודולף - ראו הכיתוב על סונטה מס' 26).

הבכורה הרשמית נערכה בערב קר במיוחד לפני חג המולד של 1808, ב"תיאטר אן דר וין", לצד הפנטסיה הכוראלית, הסימפוניית מס' 6 ו-5 ופרקים מהמיסה בדו מז'ור. זה היה הקונצרט האחרון שבו הצליח בטהובן לנגן ולנצח; חרשותו סגרה עליו. הפסנתרנית מיצוק אוצ'יֶדָה מעידה כי היא חשה בקונצ'רטו הזה את הצלחתו של מי שמצוי בשאול להגיע אל האור*. והנה, למרות זאת, ולמרות ביקורת שכבר בשנת 1809 הכתירה את אופ' 58 כקונצ'רטו המפעים ביותר של בטהובן, הוא שקע לתהום הנשייה עד ל-1836, עת החייה אותו פליקס מנדלסון. בניגוד לקונבנציה, הקונצ'רטו הזה נפתח בפראזה לירית של הפסנתרן לפני מצג התזמורת. קדנצות משובצות לקראת סיומי הפרק הראשון והשלישי. הפרק השלישי, העליז, צומח ישירות, בלי הפסקה, מתוגת הפרק השני.

קונצ'רטו לפסנתר מס' 3 אופ' 37 בדו מינור

34 דקות

אלגרו קון בריו / לרגו / רונדו: אלגרו

את הקונצ'רטו הזה הלחין בטהובן כנראה ב-1800, והוא היה הסולן בעת ביצוע הבכורה, באפריל 1809. בכורה נוגנה גם סימפונייה מס' 2 והאורטוריה "ישוע על ההר". הקונצ'רטו הוקדש לנסיך הפרוסי לודוויג פרדיננד מבית הוֹהֶנְצוֹלֶרְן, פסנתרן ומלחין. מנגינת הנושא הראשון של הקונצ'רטו מזכירה את זו שבקונצ'רטו לפסנתר מס' 24 של מוצרט, אהוב לבו של בטהובן (מספרים כי כששמע אותו פעם מנוגן בקונצרט חוצות בחברת חבירו, הפסנתרן, המלחין והמו"ל ג'ון בפטיסט קְרָמֶר, קרא לעברו בהתרגשות: "קרמר, קרמר, לעולם לא נדע ליצור משהו כזה!")

מתברר שלגבי עצמו שגה. שלושת הפרקים מעוטרים בקדנצות משל בטהובן. זו שבפרק א' ארוכה ומרשימה.

*אולי היא מתכוונת, למשל, למתקפות הסטקטו המאיימות של התזמורת בתחילת פרק ב', הנענות ע"י פסנתר נוגה וחריש, אך המתגבר אט אט ויוצא אל שמחת פרק ג'.

אלון גולדשטיין, יליד ישראל, למד באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בתל אביב אצל ויקטור דרביאנקו ואריה ורדי ובקונסרבטוריון פיבודי בבולטימור אצל לאון פליישר. ב-1997, לאחר שהשלים לימודי תואר שני, הוזמן ללמד בביה"ס "גילדהול" למוסיקה ולדרמה בלונדון, שם חנך סדרת קונצרטים למוסיקה קאמרית והקים פסטיבל שנתי לפסנתר בארבע ידיים. לאחר שהותו בלונדון, הוזמן ל"אחוזת הקרן הבינלאומית לפסנתר" ע"ש תיאודור ליבן שלחוף אגם קומו באיטליה, שם פעל שנתיים. בסביבה מעוררת השראה זו, כאחד משמונת פסנתרני הבית הצעירים והמבטיחים מרחבי העולם, זכה להשתתף בכיתות אמן פרטיות עם מוסיקאים בינלאומיים.

גולדשטיין הופיע עם כל התזמורות החשובות בישראל, ובהן הפילהרמונית הישראלית, עם תזמורות אמריקניות בולטות, כגון תזמורת פילדלפיה והסימפוניות של שיקגו וסן פרנסיסקו, עם הפילהרמונית של לונדון, התזמורת הלאומית אילדה-פרנס ועוד. הוא ניגן תחת שרביטיהם של המאסטרי זובין מהטה, רפאל פריבק דה בורגוס, יוניצי' הירוקמי, פיטר אונדג'יאן, הרברט בלומשטדט, מייקל שטרן, נעם שריף, יואב תלמי, מנדי רודן ודוד שלון. גולדשטיין מופיע תדיר בריסטלים ובפסטיבלי פסנתר בארץ ובעולם. הוא זכה בתחרויות רבות, ובהן תחרות פרנסואה שפירא בישראל ותחרות נינה וידמן בארצות הברית. מ-2004 הוא נמנה עם סגל המורים בכיתות האמן הבינלאומיות בשדה בוקר.

הכנר ואדים גלזמן, יליד אוקראינה, התברך בבית מוסיקלי - אם מוסיקולוגית ואב מנצח - ובמורים מן המעלה הראשונה: בילדותו למד אצל רומן שְׁנֶה בריגה ואצל המורה האגדי זְכָר ברון בנבוסביסק. בשנת 1990, בהיותו בן 16, עלתה המשפחה ארצה וואדים למד אצל יאיר קלס באקדמיה למוסיקה בתל אביב. אחר כך, בפרק האמריקני של לימודיו, השתלם אצל ארקדי פומין בדאלאס ואצל דורותי דה-ליי ומסאו קוואסאקי בג'וליארד. ב-1994 זכה גלזמן במענק נדיב מקרן הנריק שרינג, ואגודת סטרדיבריוס של שיקגו הפקידה בידיו את הכינור שהוא מנגן בו זה שני עשורים: כינור משנת 1690, המכונה סטרדיבריוס אאואר*.

גלזמן חולק את זמנו בין הוראה באוניברסיטת רוזולט בשיקגו, במוצרטיאום בזלצבורג, באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ובסדנאות קשת אילון, עם הופעות חובקות עולם - בריסטלים עם רעייתו, הפסנתרנית אנג'לה יופה, ובקונצרטים עם המעולות שבתזמורות: הסימפוניות והפילהרמונית של לונדון, הפילהרמונית הישראלית, הפילהרמונית של מינכן, הסימפוניות של שיקגו וסן פרנסיסקו, הגוונדהאוס של לייפציג ועוד ועוד. בעונה זו הופיע עם התזמורות הפילהרמוניות של ברלין, דרזדן וסאול ועם התזמורות הלאומיות של צרפת ובלגיה. זו הופעתו השנייה עם הקאמרטה הישראלית ירושלים.

*לפנים היה ברשותו של הכנר והפדגוג הדגול לאופולד אאואר (1845-1930).

**קונצ'רטו לפסנתר מס' 5 אופ' 73 "הקיסר"
במי במול מז'ור**

39 דקות

אלגרו / אדג'ו / רונדו: אלגרו מה נון טרופו

קונצ'רטו לכינור אופ' 61 ברה מז'ור

42 דקות

אלגרו מה נון טרופו / לרגטו / רונדו: אלגרו

הקונצ'רטו לכינור של בטהובן חולק את גורלו של הקונצ'רטו לפסנתר מס' 4 ביותר מִפְּן אחד: שניהם הולחנו באותה שנה, 1806, הבכורה נערכה ב"תיאטר אן דר וין", ושניהם נזנחו למדי לאורך כשלושה עשורים והושבו לחיים בידי פליקס מנדלסון. את הקונצ'רטו לכינור מִשָּׁה מנדלסון מן הנשייה בסוף מאי 1844, בנצחו על הפילהרמונית של לונדון, עם הכנר יוזף יואכים - אז בן 12 - כסולן. יואכים המשיך לאורך הקריירה שלו לעשות נפשות לקונצ'רטו, והיום הוא אחד הבולטים והחשובים בפרטורא קונצ'רטי לכינור. במיוחד הרונדו מוכר ואהוב.

הסולן המקורי בבכורת 1806 היה פרנץ קְלֶמֶנט, כנר מעולה בזמנו של בטהובן, ולו אף הוקדשה היצירה. מוטיב חוזר בקונצ'רטו הוא חמש נקישות קצובות של הטימפני, המתחילות את הפרק הראשון והחוזרות שוב ושוב במהלך היצירה, ולאו דווקא בביצוע הטימפני בלבד, אלא, גם "מפי" כלים נוספים ואפילו התזמורת כולה. יש שהנקישות מלוות את הכנר גם במהלך הקדנצות, האחת בפרק הראשון והאחרת בשלישי.

כנרים ידועי שם כתבו קדנצות לפרקים האלה: יוזף יואכים (עוד בהיותו נער, טרם הבכורה הסנסציונית), פריץ קרייזלר, מישה אלמן, ג'ושוע בל ורבים אחרים. ואדים גלזמן בחר לנגן בפסטיבל זה, בבכורה ישראלית, את הקדנצות בעלות הטעם המודרניסטי שיצר המלחין הסובייטי אלפרד שְׁנִיטְקָה. בקדנצה הראשונה, בפרק הראשון, גלזמן מלווה על ידי הטימפני, ובקדנצה השנייה, בפרק השלישי - על ידי הטימפני ועוד עשרה כינורות.

//הקיסר", כנראה שם שיווקי שנתן לקונצ'רטו המו"ל הבריטי יוהאן בפטיסט קְרֶמֶר*, הוא הקונצ'רטו לפסנתר האחרון של בטהובן. הוא נכתב בין 1809 ל-1811 בווינה, וכמו הקונצ'רטו מס' 4 הוקדש לארכידוכס רודולף. ביצוע הבכורה התקיים בנובמבר 1811 בגוֹנְדֶהָאוס של לייפציג. בשנה ההיא כבר לא היה בטהובן מסוגל לשמוע דבר, ולכן לא הוא היה הסולן, אלא פסנתרן ושמו פרידריך שניידר. כעבור שלושה חודשים הושמע הקונצ'רטו לראשונה בווינה, והפעם היה הסולן קרל צ'רני, תלמידו של בטהובן.

הפרק הראשון פותח בסדרת שלושה אקורדים עזים של התזמורת, הנענים כל אחד בשלוש קדנצות קצרות של הפסנתר. לאורך הפרק, הארוך במיוחד, בטהובן בונה קרשנדו מתמשך ודיסוננס גובר. **הפרק השני** שקט ומדיטיטיבי, **והשלישי** - מחול גרמני. בסיומו - רפליקת טימפני מפתיעה וקודה מהירה ומזהירה מסיימת.

*לגבי קרמר, ראו גם את ההסבר לקונצ'רטו מס' 3 לעיל. יש גם סברה כי לא קרמר העניק לקונצ'רטו את הכינוי, אלא קצין צרפתי שנכח בבכורה בווינה, והוא שהשמיע את דעתו כי הקונצ'רטו נאה ל"קיסר", תוארו של נפוליאון בזמן ההוא.

חושבים מוסיקה 3 < על סבל ואמונה

דורון סלומון מנצח
ד"ר נחמה ורבין מרצה
אלון הררי קונטרטה טנור

באך קנטטה רי"ב 82
ויואלדי אל מול הקבר הקדוש
היידן קטעים מתוך שבע המילים האחרונות של ישוע
שוסטקוביץ רביעייה מס' 8 בעיבוד לתזמורת מאת רודולף ברשאי

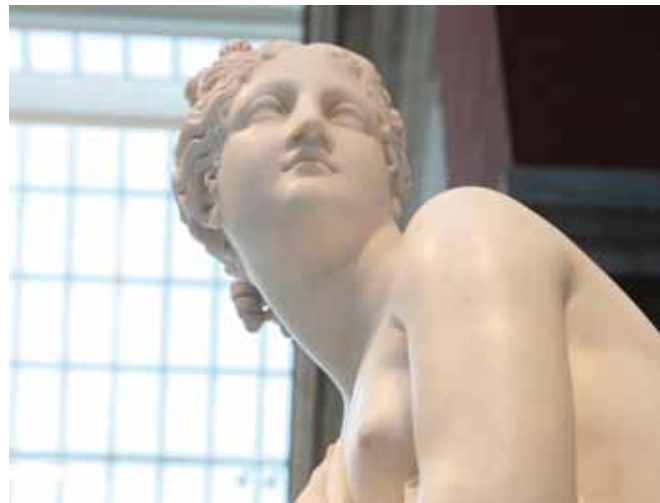
מאמינים נכונים לסבול בגין אמונתם. אך האמונה עשויה דווקא להתגלות בסבל, והסבל הופך לעילתה. פנים שונות לאושר של מי שהאל נוכח בחייו בהתגלותו ובהיעדרו.
ד"ר ורבין היא ראש התכנית למדעי הדתות ומרצה בכירה בחוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל אביב.

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 22.1.16 בשעה 11:00

ירושלים: תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון

יום ו', 29.1.16 בשעה 11:00

לרקוד עם ונוס

קנת' וייס מנצח (ארה"ב)
סופי גראף סופרן (שוויץ)

ז'אן-פרי רבל האלמנטים
פרנסואה קולן הקנטטה שולחן האיפור של ונוס (בכורה ישראלית)
רספיגי אריות ומחולות עתיקים (סוויטה מס' 3)
ראמו קטעים מתוך האופרות דרדנוס, פֶּלִיטָה ופיגמליון

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 15.1.16 בשעה 13:00

מוצ"ש, 16.1.16 בשעה 20:00

יום א', 17.1.16 בשעה 20:00

ירושלים: תיאטרון ירושלים

יום ג', 19.1.16 בשעה 20:00

שורת המקלה

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מקהלת הנערים של האופרה הלאומית האסטונית
אנדרס מוסטונן מנצח וכינור

פרסל / קטעים מתוך אודה לסנטה צ'צ'יליה
מוצרט / קונצ'רטו לכינור מס' 3
קטעי מקלה מאת פרסל, הנדל ועוד

מוזיאון תל אביב לאמנות
אולם אסיא
יום ו', 26.2.16 בשעה 14:00
כרטיסים בקופת התזמורת ובאתר

כרטיסים מוזלים למנויי הקאמרטה: ₪ 100 ₪ 150
כרטיסים לצעירים מתחת לגיל 35: ₪ 50

קופת התזמורת: 1-700-55-2000 / אתר התזמורת: www.jcamerata.com

צילום: הארי רוסמן, מקסימ ריינד

במסגרת פסטיבל טאלין, תל אביב

בטהובן והסונטה

המילה סונטה היא בינוני פעול של המילה האיטלקית *suonare*, לנגן או להתנגן. סונטה היא אפוא יצירה **מנוגנת**, המובדלת מהקנטטה (מ-cantare - לשיר), כינוי ליצירה **מושרת**. בעידן הבארוק הושמעו סונטות במגוון כלים: היה אפשר לנגנה במקלדת סולו, בכלי קשת, בכלי נשיפה בליווי מקלדת, או גם בקבוצת כלים שלמה, בליווי קונטינואו. בעידן הקלאסי קיבל המונח סונטה* משמעות צרה יותר: כאן הוא ציין לרוב יצירה לפסנתר סולו או לכלי סולו בליווי פסנתר. כאלה הן שש הסונטות של בטהובן שנשמע בפסטיבל: ארבע לפסנתר סולו, אחת לפסנתר ולכינור ואחת לפסנתר ולצ'לו.

בראשית המאה ה-19 נגזר מן השם "סונטה" המונח המוסיקולוגי "צורת הסונטה", המשמש הרבה את מי שמנתחים ומסבירים יצירות כליות מורכבות, כגון סונטות, קונצ'רטי וסימפוניות. לנו, בפסטיבל זה, הוא חשוב מאוד, כי הוא חל גם על מבנם של פרקים רבים בקונצ'רטי של בטהובן.

האומר כי פרק כתוב "בצורת הסונטה" מתכוון לומר כי זה מבנהו: הוא מתחיל באַקְסֶפּוֹזִיצְיָה (מַצָּג), העשוי לרוב נושא ראשון, גשר, נושא שני ולפעמים קוֹדֶסָה (זנבון); למצג מצטרף הפיתוח (כלומר השמעת וריאציות על המנגינה או המנגינות שמהן עשוי המצג), ואז באה הַרְפָּרִיזָה (מְחִרָר), חלק שכביכול "נוטל חזרה" את נושאי המצג ומשמיעם שוב, לרוב בשינוי ובגיוון. כדאי להוסיף כי תחושת "הסוף המרגיע" שזוכה בו המאזין ביצירות רבות, נובע מן העובדה שהמחזר

ליהנות מהמוסיקה הטובה ביותר
בחופשה הטובה ביותר
3-6 בפברואר, 2016

דוד גרימל, כנר - מנצח
David Grimal,
Violinist-Conductor

מלונות דן באילת מארחים את: פסטיבל אילת למוסיקה קאמרית

שתי תזמורות אירופאיות | עשרות כוכבים בינלאומיים | אמנים בינתחומיים
סדנת אופרה וכיתות אמן | מופעי חוצות ומופע למשפחה

דן אילת	החל מ- 4,180 ₪ לזוג	חבילת סונטה	2 לילות* בין 7/2/16
דן פנורמה אילת	החל מ- 3,220 ₪ לזוג		
דן אילת	החל מ- 4,980 ₪ לזוג	חבילת הרמוניה	3 לילות* בין 7/2/16
דן פנורמה אילת	החל מ- 3,720 ₪ לזוג		
דן אילת	החל מ- 5,780 ₪ לזוג	חבילת מלודיה	4 לילות* בין 7/2/16
דן פנורמה אילת	החל מ- 4,120 ₪ לזוג		

להזמנות: *5450 // 1-700-50-50-80 // www.danhotels.co.il

חברי מועדון e-Dan, הזמינו את אחת מחבילות האירוח וקבלו ארוחת ערב אחת במתנה. לחברי מועדון החוזרים שנה שנייה תחכה מתנה ייחודית בחזר.

המלך דוד | ירושלים | דן תל-אביב | דן כרמל | דן ירושלים | דן אכדיה | דן קיסריה | דן אילת | דן פנורמה ת"א | דן פנורמה ירושלים | דן פנורמה אילת | דן פנורמה חיפה | דן בוטיק ירושלים

www.eilatfest.com

*חבילה כוללת 2 קונצרטים סדרה א' ו-2 קונצרטים סדרה ב'. המחירים לזוג, על בסיס לינה וא. בוקר

נושא ווריאציות הוא מונח מוסיקלי המציין שרשרת של פרקים דומים ועם זאת שונים - במלודיה ובהרמוניה, במפעם ובמרקם, בתזמור ובליווי. לרוב נקרא הפרק הראשון הנושא, והפרקים שאחריו הם הווריאציות. פה ושם תיתכן גם יצירה שכל כולה ווריאציות, בלי נושא מקדים.

תחושת "השוני תוך כדי זיקה" מושגת תדיר על ידי מבנה הקרוי "ostinato", חזרה עיקשת על מוטיב ריתמי או מלודי לאורך זמן, כגון המוטיב הריתמי המלווה את "הבולרו" של ראול או זה העומד בבסיס "מחול האש" של דה פאיה. דוגמאות חוץ קלאסיות בולטות ומוכרות הן Take Five של פול דזמונד, או ליווי הגיטרה או ליווי הבס של שירי בלוז.

דוגמאות של התצורה "נושא ווריאציות" נוכל למצוא כבר בימי הביניים, וביתר שאת ברנסנס, במאה ה-16. מחולות הבארוק, כגון הפסקליה והשאקון, משופעים וריאציות: המחוללים ביקשו לרקד זמן ממושך והמנגינות היו די קצרות, ולכן הייתה בחזרה המתמדת על "אותו הדבר" סכנת יגע ושיממון. וכך מצאו המלחינים דרכים לרענן את החזרות, לשנותן ולגוונן, והרי וריאציות.

בין מלחיני הווריאציות של המאה ה-16 ויליאם בֶּרַד האנגלי, קלאודיו מונטוורדי האיטלקי והיינריך שיץ הגרמני. וריאציות מפורסמות במיוחד של תקופת הבארוק הן "הנפח ההרמוני" של הנדל ו"וריאציות גולדברג" של באך.

משמש בדרך כלל "פתרון" למתח טונאלי הנוצר במצג.

לסונטה, כמו ליצירות כליות אחרות, יש יותר מפרק אחד. לרוב הסונטות של מוצרט ובטהובן יש שלושה פרקים, במתכונת של מהיראטימהיר:

- פרק פותח: אלגרו (בצורת הסונטה)
- פרק אמצעי: אנדנטה, אדג'ו או לרגו, או גם: מינואט או נושא עם וריאציות
- פרק חותם (פינאלה): בצורת מחול (מינואט או רונדו), בטמפו אלגרו או פרסטו

יש סונטות הבנויות ארבעה פרקים, כגון הסונטה לפסנתר ולכינור אופ' 24 "האביב" שבתכניתנו:

- פרק פותח: אלגרו (בצורת הסונטה)
- פרק איטי: אנדנטה, אדג'ו או לרגו
- פרק מחול: מינואט וטריו או - בעיקר בשלהי התקופה הקלאסית - סקרצו וטריו.

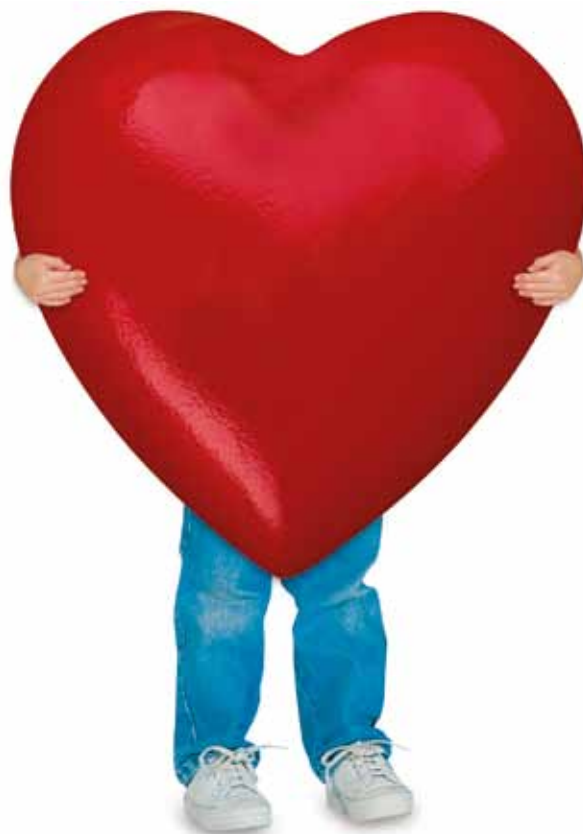
• פינאלה בטמפו מהיר, תכופות בצורת מחול רונדו.

בטהובן הותיר בידינו 32 סונטות לפסנתר סולו וכן 10 סונטות לכינור, 5 סונטות לצ'לו, וכן סונטות לכלים סולניים אחרים, כולם בליווי פסנתר.

בתקופה הקלאסית (מאמצע המאה ה-18 לראשית המאה ה-19) נפוצה מאוד הסוגה, הן כיצירות עצמאיות והן כפרקים ביצירות רב פרקיות. נושאים ווריאציות היו חביבים על ארבעת הקלסיקונים הווינאים הברזמניים היידן, מוצרט, בטהובן ושוברט, ורבות מן היצירות האלה נכתבו לפסנתר.

לא פחות מ-20 אופוסים של בטהובן בנויים סביב עקרון הווריאציות. בין המפורסמים: וריאציות דיאָבְּלִי, סביב ולס של אנטון דיאבלי; סונטה לפסנתר מס' 12 בלה במול מז'ור; סונטה לפסנתר מס' 32 בדו מינור; רביעיית כלי קשת מס' 12 במי במול מז'ור, פרק ג' בסימפוניה התשיעית ווריאציות על ההמנון הבריטי God Save the King.

*בתקופה הקלאסית היו לסונטה שמות מתחרים: סרנדה, דיברטימנטו, פרטיטה. משנות השבעים של המאה ה-18 השתלט השם סונטה.

כשנותנים מכל הלב, הלב מתרחב.

בנק הפועלים ועובדיו מחוייבים לקהילה בישראל ופועלים במסגרת עמותות וגופים בכל רחבי הארץ בפעילות התנדבותית, במעורבות חברתית ובתרומות כספיות של עמותת "פועלים בקהילה".

להיות ראשון זה מחייב!

בנק הפועלים

מתן דגן, כנר ראשי בקאמרטה הישראלית ירושלים, למד בצעירותו אצל המורות נאוה מילוא, אורה שירן ואירנה סבטלובה. לאחר שירותו הצבאי כמוסיקאי מצטיין, נסע ללמוד בבית הספר הגבוה לאמנויות בברלין, שם הודרך על ידי מאסטרו אילן גרוניך. במהלך לימודיו זכה במלגות מקרן התרבות אמריקה-ישראל ואת לימודי התואר הראשון השלים בהצטיינות. בעשור שבין 2002-2012 שימש מתן דגן ככנר מוביל בתזמורת ה-Kammerakademie Potsdam ובאנסמבל אוריול בברלין, עמן הופיע אף כסולן. בעת שהותו בגרמניה הופיע כנגן אורח של הפילהרמונית הקאמרית הגרמנית בברמן ושל אנסמבל רזוננס בהמבורג והקליט מוסיקה קאמרית לטלוויזיה ולרדיו. מתן פעיל גם כנגן כינור בארוק. בין השאר שימש ככנר אורח באנסמבל סולני באך ובאנסמבל הבארוק האיטלקי Il Pomo d'Oro. בשנים האחרונות החזיר מתן דגן את מרכז הכובד של פעילותו לישראל: הוא כיהן ככנר ראשי באנסמבל סולני תל אביב בשנים 2007-2012 וכנגן אורח ב"פרוייקט הקאמרי הישראלי" ובאנסמבל מיתר. בתחילת שנת 2013 הצטרף לשורות הקאמרטה הישראלית ירושלים בתפקיד כנר ראשי. בימים אלו יצא בחברת "קפריציו" תקליטור בנגינתו עם חברי "אנסמבל שרידן" הגרמני, ובו הקלטות בכורה עולמיות של רביעיות מאת המלחין האוסטרי קרל צ'רני, בן זמנם של בטהובן והומל.

מרינה כץ, צ'לנית ראשית בקאמרטה הישראלית ירושלים, החלה ללמוד נגינת צ'לו בבית הספר התיכון למוסיקה ע"ש אמילס דרזינש בריגה, אצל הפרופ' אלאונורה טסטלץ. אחרי עלותה ארצה, בסתיו 1994, נרשמה ללימודי צ'לו באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בתל אביב ושם סיימה בהצטיינות את לימודי הצ'לו לתואר הראשון. את התואר השני השלימה באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים, בהזכרת פרופ' עמנואל גרובר. מרינה זכתה בפרסים בתחרות הבינלאומית ע"ש צ'ייקובסקי לנגנים צעירים במוסקבה ב-1992, בתחרות בראון-רוג'ר-סיגל לנגני כלי קשת ישראלים בירושלים ב-1996 ובתחרות למוסיקה ישראלית ע"ש פאול בן-חיים ב-1999. בראשית שנות האלפיים הובילה את קבוצת הצ'לי בתזמורת הפילהרמונית הצעירה בניצוח זאב דורמן, והוזמנה להיות צ'לנית ראשית בתזמורת הדיוואן מזרח-מערב בניצוח דניאל בארנבוים. ב-2001 השתתפה בפסטיבל הבינלאומי לצ'לנים בריגה בחסותו של מאסטרו מסטיסלב רוטרופוביץ'. מרינה הופיעה כסולנית עם התזמורת הפילהרמונית הלטבית, התזמורת הקאמרית הלטבית, תזמורת הטלוויזיה והרדיו אוסטניקו במוסקבה והתזמורת הקאמרית הקיבוצית, שאת סקציית הצ'לי שלה הובילה בשנים 2002-2010. ביולי 2010 הקליטה את הקונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת של תמיר אקטע עם 42 נגנים מתוך התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח בנימין יוסופוב. היא חברת תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים משנת 2010.

**סונטה לפסנתר מס' 26 אופ' 81a
"הפרידות" במי במול מז'ור**

16 דקות

"הפרידה": אדג'ו, אלגרו /

"היעדרות": אנדנטה אֶסְפְּרִסִּיבו /

"המפגש מחדש": וינצ'יִסְמָנְטָה

רש לבטהובן סונטות בעלות כינויים שלא הוא בחר: "האביב", "הפתתית",

"אפסינטה". בסונטה הזאת, השם המילולי "הפרידות" הוא חלק אורגני מן הפן המוסיקלי: בטהובן כתב את הסונטה לרגל הימלטותו של חברו ופטרונו, הארכידוכס רודולף - עם שאר אצילי וינה ופמליותיהם - מבירת האימפריה האוסטרית לרגל המתקפה הצפויה מצד צבא נפוליאון. לא רק לשם הייתה חשיבות, אלא אף לשפה שבה נרשם: בטהובן התרעם מאוד על המו"ל, שמתן פזילה אל שוקי העולם, בחר לכנות את הסונטה בשם צרפתי, Les adieux, בזמן שהוא, המלחין, ביקש במפגיע שהשם יהיה Das Lebewohl*.

שמות הפרקים נותרו בגרמנית:

הפרק הראשון קרוי Das Lebewohl (מילולית "הֵיָה בטוב"), השני Abwesenheit ("היעדרות") והשלישי Das Wiedersehen ("ההתראות מחדש"). שמות אלה מתארים נכוחה את שלבי החיבור: את הפרק הראשון החל בטהובן להלחין במאי 1809, מיד אחרי שנשטה פמליית הארכידוכס את וינה**.

ואת שני הפרקים הנותרים הלחין בינאר 1810, אחרי שובו של רודולף. לא ייפלא, כי הפרק הראשון איננו פותח באלגרו, כפרקים ראשונים רבים, כי אם באדג'ו מלא עצב. גם האלגרו שאחרי האדג'ו איננו שמח, אלא מביע סערת נפש. בפרק השני עדיין שורר חשש בדבר הימשכות הפרידה, ורק הפרק האחרון מוציא אותנו אל השמחה והעליצות.

**סונטה לפסנתר ולכינור מס' 5
אופ' 24 "האביב" בפה מז'ור**

25 דקות

אלגרו / אדג'ו: מולטו אספרסיבו /

סקרצו: אלגרו מולטו /

רונדו: אלגרו מה נון טרופו

הסונטה הזאת, החמישית בעשר, הסונטות של בטהובן לפסנתר ולכינור, הולחנה ב-1801/2. היא הוקדשה לרוזן מוריץ פון פֶּרִיס, בנקאי וחובב אמנות ומוסיקה, שתמך כספית בבטהובן וגם בשוברט. בטהובן הקדיש לו מלבד הסונטה הזאת גם את הקודמת לה, הסונטה לפסנתר ולכינור מס' 4 אופ' 23, וכן את הסימפוניה השביעית. בניגוד לסונטת "הפרידות", זכתה סונטה זו בכינויה רק אחרי מות המלחין. המאזין לה אינו יכול - כך לפחות גרס המו"ל - שלא לחשוב על העונה המפקיעה את

אוהב הטבע מקדרות החורף. ומי כבטהובן אהב טבע? כך התבטא פעם במכתב: "עצים וסלעים מייצרים את ההד הנחוץ לאדם. בכפר אני חש כאילו כל עץ אומר לי 'קדוש, קדוש'. היער הוא המקום השליו לעבוד בו את האלוהים". סונטה מס' 5 פופולרית במיוחד, כי מלבד אופטימיותה המז'ורית ויפי מנגינותיה, באדג'ו ההבעתי, אך לא רק בו, היא מביאה אל אוזנינו בפרקיה המהירים גם טרילים, פיציקטי וסינקופות, וברקוד אצבעות הפסנתרן/ית על הקלידים וקֶשֶׁת הכנרת על המיתרים, הם נדמים כילדים משתובבים ושלוחי רסן.

**וריאציות ופוגה אופ' 35
"ארואיקה" במי במול מז'ור**

22 דקות

**וריאציות אופוס 34
בפה מז'ור**

14 דקות

שני האופוסים נוצרו יחד במהלכה של אותה השנה, שנת 1802. אופ' 35 מופיע גם בשלוש יצירות נוספות של בטהובן: קונסרטה דאנס שלא ניתן לו מספר אופוס, הגרנד פינאלה של הבלט "יצורי פרומתיאוס" והפרק הרביעי והאחרון בסימפוניה מס' 3, ארואיקה, אשר בזכותה דבק באופוס 35 הכינוי וריאציות "ארואיקה". שתי סדרות הווריאציות שלפנינו מתוחכמות בהרבה מווריאציות מוקדמות של בטהובן. המלחין עצמו היה מודע לזה, והתעקש כי

*המילה הזאת, מפורקת לשלוש הברות, אף מתנוססת מעל לשלושת האקורדים

הראשונים של היצירה.

**מים לפני המצור הצרפתי, שבמהלכו בילה בטהובן את לילותיו במרתף, כרית על אוזניו הנחרשות, להגן עליהן מרעם ההפגזות.

קנת' וייס (ארה"ב) מגדולי נגני הצ'מבלו בעולם ברסיטל צ'מבלו

בתכנית:

י.ס. באך "הפסנתר המשווה", הספר הראשון

תל אביב, הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה
רח' לואי מרשל 25 (פינת שטריקר) תל אביב

יום ב' 18.1.16 בשעה 20:30

כרטיסים בקופת התזמורת: 1-700-55-2000

ובאתר: www.jcamerata.com

הנחה למנויי הקאמרטת

המוציא לאור יעניק לשתייהן מספרי אופוס, דבר שלא דרש לגבי וריאציות קודמות. וכך כתב: "הלחנתי שתי סדרות וריאציות. כל נושא מטופל באורח עצמאי ושונה. בדרך כלל אני מגלה רק מאנשים אחרים כי עלה על דעתי רעיון חדש, אני עצמי אינני חש בזה; אבל הפעם אפילו אני יודע שהסגנון בשתי הסדרות חדש לי."

אופוס 35 כולל 15 וריאציות, כך נהוג לומר; אך למעשה יש יותר: אין היצירה פותחת בנושא, אלא בקו הבס בלבד, וכבר לו שלוש וריאציות. רק אחר כך מוצג הנושא בהרמוניות שתי הידיים, ולאחריו משתרשות אותן 15 וריאציות, בגיוני גוונים: נינוחות ומהורהרות, הבעתיות ומסתחררות עד אבדן הנשימה. ובתווך פוגה - וריאציה אף היא. ובקודה שתי וריאציות קצרות, כך שב-21 וריאציות מדובר.

באופוס 34 שש וריאציות, ובטהובן הקדישה לברברה אוֹדֶסְקֶלְקִי, עוד אחת מאותן נסיכות שהיו תלמידותיו ושהפכו ברבות הימים לפסנתרניות משובחות ומהוללות.

החידוש באופוס 34 הוא שכל וריאציה כתובה בסולם אחר, דבר שנתבקש המו"ל לציין במפורש בפרטיטורה. פה מז'ור של הנושא הופך רה מז'ור בווריאציה הראשונה, והעוקבות כתובות בסי במול מז'ור, סול מז'ור, מי במול מז'ור, דו מינור ופה מז'ור הבראשית חוזר. לא רק הסולמות השונים מעצבים את האווירה השונה של כל וריאציה, אלא גם שינויי טמפי ואופי: הווריאציה הרביעית, למשל, היא מינואט והחמישית מארש אבל.

סונטה לפסנתר מס' 8 אופ' 13 "הפתתית" בדו מינור

17 דקות

גרן: אלגרו די מולטו א קון בריו /
אדג'ו קנטבילה / רונדו: אלגרו

אם סונטת האביב משכה את המאזין באופטימיותה, קנתה לה "הפתתית" אוהבים בזכות הרגש העז והגיוון: אווירת פאתוס בתחילתה - אקורדים רוויי מתח דיסוננטי ועצור - מפנה מקום לסערת אלגרו המפלטת עם שמחה; ואחרי שירתיות האדג'ו עליצות הרונדו. הפסנתרן אינג'ן מִשְׁה'לֶס, בן זמנו של בטהובן, היה בן 10 כשגילה אותה בספרייה, ומיירה והעתיקה למחברתו. "מורי הזהירני מפני האקסצנטריות שלה", כותב מִשְׁה'לֶס לימים, "אך אני מצאתי בה נחמה ועונג שכמותם לא זכיתי לקבל משום מלחין". על פופולריותה מעיד גם המספר הרב של עיבודים שנעשו לה: רביעיית כלי קשת, חמישיית כלי קשת, תשיעיית כלי נשיפה ועוד. היא יצאה לאור ב-1799, ובהקדשה זכה פטרונו וחברו הטוב של בטהובן, הנסיך קרל פון ליכנבסקי, בעבר פטרונו של מוצרט, אשר לו הקדיש בטהובן גם את הסונטה לפסנתר מס' 12 ואת הסימפוניה השנייה.

פרנץ שוברט (1797-1828) / אמפרומפטו

10 דקות

כפי שנטלו הבריטים את הביטוי prompt (בלא דיחוי) מן הרומים כובשיהם, כך התגלגל הביטוי הלטיני in promptu (להיות מוכן) גם לצרפתית, ובה ההוראה היא "זכר שנעשה בלי

הכנה מוקדמת". בימי שוברט היה כבר ה-impromptu מונח מקובל בקרב יוצרי המוסיקה האמנותית של אירופה, והוא ציין את האלתור הצומח ספונטנית ונמזג מתודעת המלחין (או לבו) הישר אל דף התווים. אז, בטרם הולדת הג'ז והרחק מן המוסיקה החוץ-אירופית המאולתרת, עדיין נהגו לרשום הכל, וכך יש בידינו סדרת שמונה יצירות לפסנתר מִשְׁל שוברט הקראות impromptus. הוא הלחינם ב-1827 כשנה לפני מותו. האמפרומפטרים של שוברט הם דוגמה בולטת של הסוגה הרומנטית הזאת מראשית המאה ה-19. אלון גולדשטיין בחר לנגן כמה מהם.

פרנץ ליסט (1811-1886) / מות האהבה

7 דקות

פרנץ ליסט, פסנתרן, מלחין ומנצח הונגרי-גרמני, החל את חייו כילד פלא: קרל צ'רני, מתלמידי בטהובן, לימדו לנגן בפסנתר ואנטוניו סליירי הדריכו ברזי הקומפוזיציה. בקונצרט הפומבי הראשון של ליסט בווינה, בגיל 11, יצא הקהל מגדרו, ובנסיעותיו לפריס וללונדון זכה להצלחה אדירה כפסנתרן. בהיותו בן 38 השתקע בוויימאר, כמנהל המוסיקלי של חצר הנסיך, וגם אחרי שעבר לרומא, המשיך בפעילות מוסיקלית בוויימאר ובבודפשט. ליסט הלחין הרבה: סימפוניות, פואמות סימפוניות (הוא נחשב לאבי הסוגה), יצירות רבות לפסנתר ולתזמורת, יצירות לפסנתר סולו ועיבודים לפסנתר של לא פחות ממאה מלחינים. במאה ה-19, באין יכולת להקליט, היו העיבוד, השכתוב,

הפרפרזה, "ההיזכרות", כלים נאותים להתענג על יצירה שכבר נכתבה ובוצעה. "מות האהבה" הוא יצירת פסנתר שהלחין ליסט על פי שיר מן האופרה **טריסטן ואיזולדה** מאת וגנר, חתנו. בטרם יוצאת נשמת איזולדה בסוף האופרה, היא שרה "Mild und Leise" (במתיונות ובשקט). למנגינת השיר הזה הקדים ליסט ציטוט קצר מדואט באופרה, ובו הזוג, כמיטב המסורת הרומנטית, מייחל למות מרוב אהבה. ברוח זו יש אפוא להבין את השם "מות האהבה", ולא כאילו במותה של האהבה מדובר. דרך אגב, יצירת הפסנתר פרשה כנפיים באירופה הרבה לפני שזכתה האופרה עצמה לתשומת לב.

פרנץ ליסט / עמק אופרמן

14 דקות

עמק אופרמן לא היה ולא נברא, אלא משל (רומנטי) היה. היצירה היא קטע מתוך אחת משלוש סוויטות לפסנתר, שכותרתן "שנות עליה לרגל".* אדיקותו הקתולית של ליסט, שהניעה אותו לקרוא לטיולי טבע בשווייץ ובאיטליה "עליות לרגל", לא הפריעה לו לעורכן בחברת מאהבת נשואה. הרזנת מרי ד'אגו אף ילדה לו במהלך המסע שלושה צאצאים, אשר אחת מהם, קוזימה, הייתה לימים למאהבת ולרעייה של ריכרד וגנר, שהוזכר לעיל. שלוש הסוויטות מכילות תיאורים מוסיקליים של נופי אלפים, מראות אגמים, יערות ופלגים, סערות גשם וסערות נפש. הקטע הוא מן הסוויטה הראשונה, "שווייץ". את שם העמק הדמיוני, אופרמן, נטל ליסט מכותרת נובלה רומנטית, שגיבורה הדכאוני

הרמוני בלתי צפוי או בחוסר מתאם ריתמי בין מה שמנגנות שתי הידיים. הפסנתרן אנדרש שיף קורא לדיסוננס ריתמי כזה "מהלך קרקסי בסגנון השמן והרזה".

סונטה לפסנתר ולצ'לו מס' 3 אופ' 69 בלה מז'ור

25 דקות

**אלגרו נון טנטו / סקרצו: אלגרו מולטו /
אדג'ו קנטבילה – אלגרו ויוואצ'ה**

הסונטה לפסנתר ולצ'לו נכתבה ב-1808, שנה רבת הישגים לבטהובן. היא הוקדשה לברון הגרמני איגנץ פון גלייכנשטיין, צ'לן בעצמו. בקונצרט הבכורה, במרס 1809, היה כבר ברור כי בטהובן אינו יכול לנגן, ולכן תפסה את מקומו ליד הפסנתר תלמידתו דורותיה פון אַרְטְמן, אשר גם אם יתגלה בעתיד בוודאות שלא היא "האהובה הנצחית" ממכתבו המסתורי של בטהובן, הרי שבנגינת יצירותיו לאחר מותו עשתה רבות לקיים את מורשתו. כמאמר הצ'לן סטיבן איסרליס, סונטה מס' 3 היא הראשונה מחמש סונטות הצ'לו של בטהובן שבה ניתן מעמד שווה לפסנתר ולצ'לו. רואים זאת כבר בתיבות הראשונות, שבהן כלי הקשת פוצח בשירה לירית ורבת חן, וזו "נלמדת" אחר כך על ידי הפסנתר. גם בהמשך הפרק בטהובן מעצב את הקונטרפונקט כך, שהפסנתר אינו מטביע בנקישותיו את הקול הענוג של הצ'לו. איזון שולט גם בשאר היצירה: בסקרצו מרדף עליז רצוף סינקופות מוביל לפראזה הימנונית; והאדג'ו של תחילת פרק ג', הקרוי "קנטבילה" (שירתי), הוא אקדמה לירית לפינאלה המהיר והנמרץ.

סונטה לפסנתר מס' 23 אופ' 57 "אפסיונטה" בפה מינור

24 דקות

**אלגרו אסאי / אנדנטה קון מוטו /
אלגרו מה נון טרופו**

הסונטה הזאת פתטית לא פחות מקודמתה, שכן המילה האיטלקית *appassionata* גם היא מתפרשת כ"עזת רגש". היא נולדה באמצע העשור הראשון של המאה ה-19. 1803 הייתה השנה שבה הבין בטהובן כי היחרשותו בלתי הפיכה, ונוח להשתכנע כי הלוך רוח זה נותן את אותותיו בסונטה, הנחשבת אחת הסוערות שלו והמאתגרות טכנית: הלמות פטישים וסחרור אצבוע מלווים אותה לכל אורכה. גם באנדנטה השירית והבנוי ארבע וריאציות על נושא, אווירה מאוימת אינה נעדרת.

סונטה לפסנתר מס' 6 אופ' 10 מס' 2 בפה מז'ור

16 דקות

אלגרו / אלגרטו / פרסו

באופוס 10 של בטהובן יש שלוש סונטות. השנייה היא הקצרה ביותר. היא נכתבה בשנים 1796-1798, והוקדשה לרוזנת אנה מרגרטה פון בראון, אשת פטרוננו. זאת סונטה בלא פרק אטי. סולם פה מז'ור מעניק לה נימה אביבית ופסטורלית, ומלחינה התגאה במנגינותיה היפות ובהומור עד כדי "מופרעות" שבחר לשקע בה: יש בסונטה טרילים ציפוריים, ספורצנדי עזים ופסקאות פוגה המזכירות את באך, ולצד כל אלה - מנגינות ליריות קסומות. מהיידן מורו למד בטהובן ליצור ציפייה ואז לסכלה במהלך

מנסה למצוא מנוח לנפשו בהרי היורה של שווייץ. כל פסנתרן, טרם שבתו לנגן, נתקל באקדמה המילולית המודפסת בפרטיטורה, ובה תיאור חיבוטי הנפש של אוברמן, לצד שאלות כגון "מי אני? מה אני רוצה? מה מבוקשי מן הטבע?" הלקוחות משיר של לורד ביירון. היצירה עצמה נעה בין הלכי רוח נוגים לתקווה, בין קדרות לאמונה.

Années de pèlerinage*

יוהאן סבסטיאן באך (1685-1750) / פרלודים ופוגות

40 דקות

בשם "פרלודים ופוגות" קרויות היצירות הקצרות למקלדת סולו שמהן עשוי הקובץ המפורסם של יוהאן סבסטיאן באך, *Das Wohltemperierte Klavier*, שנהגנו בעבר לכנותו "הפסנתר המושווה היטב", והיום מעדיפים - "המקלדת המכוונת היטב". לא כאן המקום לדון בטיב כיוון המקלדת שבו דגל באך ואשר לכבודו החליט להוריש לדורות את מפעלו המונומנטלי. נאמר רק שהקובץ נועד לצרכים דידיקטיים, שחובר בשתי חטיבות של 24 פרלודים ופוגות כל אחת ושראו אור במועדים שונים, בחיי באך ואחרי מותו. עוד נציין כי בקובץ ארבעה תריסרי "פרלודים ופוגות", ושכל אחד מאיברי הקובץ כתוב באחד הסולמות השונים ששניים עשר הטונים וחצאי הטונים של האוקטבה יכולים להניב בסולם המזורי מחד ובסולם המינורי מאידך. הפרלודים והפוגות של באך הם מופת לטכניקת הקונטרפונקט, וסרגיי באביאן יטעים אותנו מעט מזה.

Beethoven Superstar

Weekend Festival At the Tel Aviv Museum of Art

Music Directors
Avner Biron
Alexander Korsantia

Avner Biron conductor

32 SEASON
2016-2015

Thursday, December 31st 2015

Recital at 17:00

Alon Goldstein (Israel)

Piano sonata no. 26 op. 81a
"Les Adieux" in E flat Major

Alexander Korsantia (Georgia)

Variations and Fugue op. 35
"Eroica" in E flat Major

Alon Goldstein and Matan Dagan

Sonata for piano and violin no.5 op. 24
"Spring" in F Major

Alexander Korsantia

Variations op. 34 in F Major

Concert at 20:00

Sergei Babayan (Armenia) Piano
concerto no. 1 op. 15 in C Major

Irma Gigani (Georgia) Piano
concerto no. 2 op. 19 in B flat Major

Friday, January 1 2016

Concert at 13:00

Davit Khrikuli (Georgia) Piano
concerto no. 3 op. 37 in C minor

Alexander Korsantia Piano

concerto no. 4 op. 58 in G Major

Recital at 21:00

Irma Gigani (Georgia)

Ludwig van Beethoven - Piano sonata
no. 8 op. 13 "Pathétique" in C minor

Alon Goldstein

Franz Schubert (1797-1828)
Impromptus

Alon Goldstein

Franz Liszt (1811-1886) Liebestod

Alon Goldstein

Franz Liszt - Obermann's Valley

Sergei Babayan

J. S. Bach - Preludes and Fugues

Saturday, January 2nd 2016

Recital at 11:00

Davit Khrikuli Piano

sonata no. 23 op. 57
"Appassionata" in F minor

Sergei Babayan Piano

sonata no. 6 op. 10 in F Major

Sergei Babayan and Marina Katz

Sonata for piano and cello
no. 3 op. 69 in A Major

Concert at 20:30

Alon Goldstein Piano

concerto no. 5 op. 73
"Emperor Concerto" in E flat Major

Vadim Gluzman (Israel) Violin

concerto op. 61 in D Major

The ICJ wishes to thank His Excellency, Mr. Paata Kalandadze, Georgian Ambassador to Israel, for his assistance. We also thank Dan Hotels and the Rubinstein Competition for their cooperation and Bank Hapoalim for their support

---

Program notes: **Benny Hendel** Design: **Hagit Maimon**

The Israel Camerata Jerusalem

Music Director and Founder: **Avner Biron**

Advisor: **Josef Bardanashvili**

The musicians

*principal player **assistant principal

1st Violin

Matan Dagan*
Natasha Sher*
Carmela Leiman**
Denice Djerassi
Hadas Fabrikant
Sophia Kirsanova
Roman Yusupov

2nd Violin

Étienne Meneri*
Eduard Reznik**
Omri Tzach
Michael Kontsevich
Keren Shoshani

Viola

Michael Plaskov*
Doron Alperin
Boris Rimmer
Andrei Shapelnikov

Cello

Marina Katz*
Zvi Orleansky*
Alexander Sinelnikov**

Bass

Dmitri Rozenzweig*
Alexander Osipenko

Flute

Esti Rofé*

Oboe

Muki Zohar*
Ori Meiraz

Bassoon

Mauricio Paez*
Kristijonas Grigas

French Horn

Alon Reuven*
Ruth Varon

Timpani

Karen Phenpimon-Zehavi*

Guest musicians: Naama Neuman, flute; Eli Eban, Ido Azrad, clarinet;
Dmitry Levitas, Natan Birman, trumpet; Arik Kobiliansky, violin; Iris Jortner, cello

Board of Directors and Members of Association

*Member of the board

Prof. Ruth Arnon*, Chairman	Prof. Avi Ben Basat*	Izaak Elron*	Prof. Moshe Hadani*	Dov Shafir
Jacob Aizner*	Prof. Shlomo Biderman	Prof. Menachem Fisch*	Prof. Uri Karshon	Baruch Shalev*
Dr. Hanan Alon	Dr. Yoram Blachar	Prof. Benny Geiger*	Raanan Kop, CPA*	Ilan de Vries*
Avner Azulay*	Prof. Shmuel Cabilly	Efrat Weiman Gershony	Nissim Levy	
Talma Barabash-Knoller, CPA	Robert Drake	Yair Green*		

Administration

General Manager: Ben-Zion Shira	Marketing Manager: Tamar Umansky	Stage Manager: Valery Aksyonov
Administrative Manager: Michael Kontsevich	Marketing: Miriam Raskin	Legal Advisor: Adv. Ami Folman
Producer and Librarian: Dan Deutsch	Sales: Dagan Feder	Accountant: Sarit Yitshaki

Office: 13 HaHagana St. (HaGiv'a HaTsarfatit) Jerusalem | Tel: +972-2-5020503 Fax: +972-2-5020504

Internet: www.jcamerata.com | Email: info@jcamerata.com

The Orchestra is supported by: The Ministry of Culture and Sport | The Municipality of Jerusalem
and by the generous support of various donors.

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM

MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON

32 SEASON
2016-2015

Beethoven Superstar

Weekend Festival
at the Tel Aviv
Museum of Art